

Tal vid manifestation för Ukraina på Stora torget i Karlstad

24 februari 2023

Vad i våra liv är det som är värt att försvara? Vad är det som människor i Ukraina kämpar, och dör, för att skydda?

Tidningen Die Zeit intervjuade häromveckan presidentfrun Olena Zelenska. Det var en lång intervju som bland annat kretsade kring sorgen hon kände över det meningslösa krig som drabbat hennes land och över vänner hon förlorat i kriget. I slutet av intervjun fick hon så frågan: när kriget är över, vad vill du då helst göra?

Och hon svarade: jag skulle gå in i en bil, utan livvakter och alla andra människor som jag för tillfället är tvingad att ha runt mig, och jag skulle köra ut ur stan. Jag skulle sätta på hög musik i bilen. Och jag skulle åka och titta på något vackert landskap, och sitta där och bara titta så länge jag själv ville. Mobilen skulle jag såklart inte ha med. Och så skulle jag gå där och vandra där med min man.

Det svaret summerar för mig vad demokrati och frihet handlar om. Att få leva sitt liv såsom man själv vill leva det. Okomplicerat, fritt, fredligt, enkelt. För demokrati handlar ytterst om rätten till det enkla. Demokrati handlar om en normal vardag.

Vi har i vårt land, ibland, varit fredsskadade. Vi har liksom tagit vårt fria, enkla liv i vårt fredliga, enkla land för givet. Vi har tagit vår normala vardag för given. Men lärdomen från det senaste årets händelser i Ukraina är att så inte är fallet. Det vi tar för givet, att kunna sätta sig i en bil och åka vart man vill, är för Olena Zelenska just nu bara något hon kan drömma om.

Vi hedrar därför minnet av alla de ukrainare som dött det senaste året genom att stå upp för demokrati och frihet och alla människors lika värde. Att stå upp för varje människas rätt att leva den normala vardag hon vill leva, oavsett hudfärg, oavsett sexuell läggning eller vad det nu må handla om. Och sammanlunda: vi motarbetar Vladimir Putins tyranni genom att leva och stå för vår normala vardag, och därmed också stå för de demokratiska ideal vårt samhälle är uppbyggt kring.

Samma dag som kriget bröt ut skrev jag ned en bön som bygger på bibelord från Psaltaren och från evangelierna. Och jag ber den här idag, igen, på torget i Karlstad, exakt ett år senare. Du får gärna be den med mig, oavsett om du tror eller inte.

Vi ber:

Gud

Du som störtar totalitära härskare från deras troner

och upphöjer de ringa och ödmjuka

Vi ber för situationen i Ukraina

Herre, grip in!

Vi överlämnar oss i dina händer

Amen

Sören Dalevi, biskop i Karlstads stift